

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21.06.1993, sp. zn. 7 Cmo 18/92, ECLI:CZ:VSPH:1993:7.CMO.18.1992.1

Číslo: 15/1995

Právní věta: Z ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 83/1990 Sb. vyplývá, že stanovy občanského sdružení mohou určit, které organizační jednotky občanského sdružení mají způsobilost jednat vlastním jménem, tedy i nabývat vlastním jménem práv a povinností, a jsou tedy právníckými osobami. Takové organizační jednotky však musí být ve stanovách výslovně uvedeny, anebo musí být ve stanovách alespoň určeno, jakým způsobem se takové jednotky ustavují, aby bylo možné jednoznačně zjistit, zda jde v konkrétním případě o organizační jednotku vzniklou v souladu se stanovami jako organizační jednotka s právní subjektivitou. Stanovy pak musí také jednoznačně určit, kdo je oprávněn jménem takové organizační jednotky ve všech věcech jednat, tj. kdo je jejím statutárním orgánem.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 21.06.1993

Spisová značka: 7 Cmo 18/92

Číslo rozhodnutí: 15

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Jednání právnických osob, Občanské sdružení

Předpisy: 83/1990 Sb. § 6 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozhodnutím č. j. 144291) 2372/90/K ze dne 18.11.1991 zamítla bývalá Krajská státní arbitráž v Hradci Králové žalobu JUNÁKA, středisko L., o předání chaty na pozemku parc. č. 788/1 v B. Proti uvedenému rozhodnutí se odvolal dne 2.12.1991 žalobce a také B. R., předseda okresní rady JUNÁKA v S.

Vrchní soud v Praze svým usnesením zrušil uvedené rozhodnutí Krajské státní arbitráže v Hradci Králové a řízení zastavil. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Z odůvodnění:

Protože občanským sdružením registrovaným Ministerstvem vnitra České republiky je ČESKÝ JUNÁK – svaz skautů a skautek Praha, jehož je žalobce organizační jednotkou, zabýval se odvolací soud tím, zda žalobce, označený jako JUNÁK, středisko L., má způsobilost být účastníkem řízení. Podle ustanovení § 19 o. s. ř. má způsobilost být účastníkem řízení ten, kdo má způsobilost mít práva

a povinnosti; jinak ten, komu ji zákon přiznává.

Podle ustanovení § 7 o. z. mají způsobilost mít práva a povinnosti fyzické osoby; podle ustanovení § 18 odst. 1 o. z. mají tuto způsobilost právnické osoby. Podle ustanovení § 18 odst. 2 o. z. jsou právníckými osobami sdružení fyzických nebo právnických osob, účelová sdružení majetku, jednotky územní samosprávy a jiné subjekty, o kterých to stanoví zákon. ČESKÝ JUNÁK je občanským sdružením podle zákona č. 83/1990 Sb.; je tedy právníckou osobou. Žalobce - JUNÁK, středisko L., však není občanským sdružením ve smyslu ustanovení zákona č. 83/1990 Sb. a není ani žádnou z právníckých osob uvedených jmenovitě v ustanovení § 18 odst. 2 o. z. Proto se odvolací soud dále zabýval tím, zda nelze žalobce zařadit mezi právnícké osoby podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 83/1990 Sb. Z ustanovení § 6 odst. 2 zák. č. 83/1990 Sb. vyplývá, že ve stanovách občanských sdružení se mimo jiné uvádějí též ustanovení o organizačních jednotkách sdružení, pokud budou zřízeny a pokud mohou jednat svým jménem. Z uvedeného ustanovení zákona č. 83/1990 Sb. tedy vyplývá, že stanovy občanského sdružení mohou určit, které organizační jednotky občanského sdružení mají způsobilost jednat vlastním jménem, tedy i nabývat vlastním jménem práva a povinnosti, a jsou tedy právníckými osobami. Takové organizační jednotky však musí být ve stanovách výslovně uvedeny, anebo musí být ve stanovách alespoň určeno, jakým způsobem se takové jednotky ustavují, aby bylo možné jednoznačně zjistit, zda jde v konkrétním případě o organizační jednotku vzniklou v souladu se stanovami jako organizační jednotka s právní subjektivitou. Stanovy pak musí také jednoznačně určit, kdo je oprávněn jménem takové organizační jednotky jednat, tj. kdo je jejím statutárním orgánem.

Ve stanovách ČESKÉHO JUNÁKA se v čl. VI uvádí: „K řádnému provádění skautské výchovy mládeže seskupí náčelnictva členy do organizačních nebo výchovných jednotek, případně i vyšších jednotek podle vnitřního řádu, vydaného ústřední radou. Základní a vyšší organizační jednotky mohou nabývat práva a zavazovat se v rozsahu své působnosti. Jedná za ně předseda příslušné rady.“

Z uvedeného lze dovodit, že jen základní a vyšší organizační jednotky ČESKÉHO JUNÁKA (nikoli již jednotky výchovné), zřízené podle vnitřního organizačního řádu vydaného ústřední radou ČESKÉHO JUNÁKA, jsou právníckými osobami. Za takto zřízené organizační jednotky pak jedná předseda příslušné rady, zřízené podle čl. XII bod 27 stanov ústřední radou. Přitom musí být v konkrétním případě prokazatelné, která rada je v daném případě příslušná a že tuto radu zřídila ústřední rada ČESKÉHO JUNÁKA postupem podle čl. IX bod 20 stanov. Vrchní soud v Praze proto uložil ČESKÉMU JUNÁKU, aby mu zaslal vnitřní řád o vytvoření organizačních jednotek, který měla podle čl. VI stanov ČESKÉHO JUNÁKA vydat ústřední rada, nebo aby sdělil, že uvedený řád ústřední rada nevydala. Dopisem ze dne 13. 4. 1993 sdělil tajemník ústřední rady ČESKÉHO JUNÁKA, že ústřední rada ČESKÉHO JUNÁKA nevydala žádný vnitřní řád o vytvoření organizačních jednotek. Z ustanovení čl. VI stanov ČESKÉHO JUNÁKA však vyplývá, že jeho organizační jednotky s právní subjektivitou mohou vznikat pouze podle vnitřního řádu vydaného ústřední radou. Žalobce tedy není organizační jednotkou ČESKÉHO JUNÁKA, zřízenou podle vnitřního organizačního řádu vydaného ústřední radou ČESKÉHO JUNÁKA; nemá proto právní subjektivitu ani podle ustanovení § 6 odst. 2 zákona č. 83/1990 Sb. a nemůže tedy být účastníkem občanského soudního řízení.

Přitom na výzvu odvolacího soudu adresovanou JUNÁKU, středisku L., jako žalobci, aby předložil doklady osvědčující, že měl v době podání arbitrážní žádosti právní subjektivitu, doložil žalobce několik dokladů, kterými hodlal prokázat svoji subjektivitu jako organizační jednotka ČESKÉHO JUNÁKA (např. potvrzení okresní rady JUNÁKA v S.), které však jeho subjektivitu neosvědčují. Nelze tedy pochybovat o tom, že žalobce hodlal podat žalobu vlastním jménem. Proto odvolacímu soudu nezbylo než zrušit rozhodnutí Krajské státní arbitráže, č. j.144291) 2372/90/K ze dne 18.11.1991, a řízení zastavit.

O nákladech řízení rozhodl odvolací soud podle ustanovení § 146 odst. 1 písm. c) o. s. ř.